

Nr 9.

Av herr **Herlitz**, om införande av föreskrifter angående måltidsraster under kamrarnas sammanträden.

Det ankommer på talmännen att bestämma tid för kamrarnas sammanträden. Sammanträdes avslutande eller avbrytande ankommer däremot på kamrarnas beslut. Alltsedan 1870-talet är det en regel — som sällan frångås — att arbetsplena taga sin början kl. 11 f. m. och fortgå utan avbrott antingen till dess de avslutas eller också avbrytas för fortsättande vid s. k. kvällsplenum.

Enär det nu till dags torde ingå i levnadsvanorna för ett flertal av kamrarnas ledamöter att — någon gång mellan kl. 12 och kl. 14 — intaga lunch, och tiden för middagsätandet undan för undan framskjutes, medför den rådande ordningen mycket allvarliga olägenheter, i det att flertalet av kamrarnas ledamöter knappast kan undgå att någon gång under lunchtiden lämna plenisalarna. Det är överflödigt att understryka, hur hinderligt detta förhållande är för kamrarnas arbete. Det är också till men för riksdagens anseende, att den bibehåller arbetsvanor, som helt visst i äldre tid voro lämpliga, men som numera avsevärt förringa riksdagsarbetets effektivitet.

Olägenheterna kunna avhjälpas antingen genom sammanträdenas utsättande till något senare tidpunkt (exempelvis kl. 13.30) eller därigenom att de avbrytas vid lunchtid under ungefär en timme — varvid, med hänsyn till utrymmet i riksdagsrestauranten, avbrottet icke bör inträffa samtidigt i båda kamrarna. Den förra utvägen kan med fördel anlitas i början av riksdagen, medan arbetsbördan ännu är jämförelsevis ringa. Den senare utvägen ligger däremot närmast till hands under de tider då arbetsbelastningen är större.

Den förändring som här åsyftas kan genomföras utan författningsändring; det ankommer nämligen som sagt på talmännen att utfärda kallelse till sammanträdena och på kamrarna att besluta om avbrott däri. Men skäl kunna också anföras för att införa bestämmelser i ämnet i de reglementariska föreskrifterna för riksdagen. Bestämmelserna — som väl för konsekvensens skull borde taga sikte även på det redan i praxis tillämpade avbrottet för middag — kunde exempelvis utformas så att sammanträde bör avbrytas i den mån så behöves för att en timme under tiden mellan kl. 12 och kl. 14 och två timmar under tiden mellan kl. 17 och kl. 20 må bliva fria från förhandlingar.

Med stöd av vad nu anförts tillåter jag mig hemställa,

att riksdagen måtte besluta sådant tillägg till de reglementariska föreskrifterna för riksdagen som ovan angivits.

Stockholm den 16 januari 1943.

Nils Herlitz.